

Sveaskogs riktlinjer för viltförvaltning och jakt

Sveaskogs kärnverksamhet är skogsbruk. Samförvaltning av skog och vilt ska syfta till en hög, varaktig och värdefull virkesproduktion.

Viltet utgör en resurs som är en viktig och självklar del av skogslandskapet och nyttjandet av skog och mark. Viltet ska finnas i långsiktigt livskraftiga populationer. Sveaskogs viltförvaltning syftar till rimliga avvägningar mellan nyttigheter och kostnader i samförvaltningen av skog och vilt.

Jakten är ett viktigt verktyg för att anpassa viltstammarna till fodersituation, skadenivåer och biologisk mångfald. Klövviltets antal ska anpassas så att de långsiktiga målen för skogsskötsel och naturvård uppnås. Vi eftersträvar friska klövviltstammar av god kvalitet.

Svensk älgförvaltning

Riksdagen beslutade 2012 att införa den älgförvaltning som gäller i dag. Syftet med förvaltningsmodellen är att bidra till "en lokalt förankrad, adaptiv och ekosystembaserad förvaltning. Huvudsyftet är att skapa en älgstam med hög kvalitet och i balans med foderresurserna. Förvaltningen ska ta hänsyn till viktiga allmänna intressen som rovdjursförekomst, trafikolyckor med älg inblandad, friluftsliv och inverkan på biologisk mångfald samt till skador på jord- och skogsbruk."

Mål

Sveaskog har tillsammans med det övriga skogsbruket antagit gemensamma mål för skog och klövvilt. Det övergripande målet är att klövviltstammarna ska vara i balans med fodertillgången.

Huvudmålen är att:

1. Det ska vara möjligt att föryngra skogsmarken med lämpligt trädslag.
2. Minst 7 av 10 tallstammar ska vid 5 meters höjd vara oskadade av klövvilt.
3. Rönnskog, asp, sälg och ek ska kunna bli trädbildande där de förekommer naturligt.

För att säkerställa att målet vid 5 meters höjd ska kunna nås, får de betesskador som uppkommit på tall under det senaste året (sommarskador + vinterskador) inte överstiga 2-5%, beroende på bonitet och tidigare skadehistorik.

Utöver angivna huvudmål finns detaljerade mätbara mål och skogsbrukets förhållningssätt för att nå målen mer utförligt beskrivna på vår hemsida. *Läs mer på www.sveaskog.se/jakt*

Sveaskog anser att måltal för klövviltstammarnas storlek ska styras av vad fodertillgång och acceptabel skadenivå i skogen medger. Målen för skogsskötsel och naturvård är högre prioriterade än klövviltets antal och sammansättning. Skadeinventeringar på skog utgör det enskilt viktigaste faktaunderlaget vid formulerandet av mål och vid utvärdering av viltförvaltningen.

Viltförvaltning

Älgförvaltningen ska geografiskt och informationsmässigt baseras på älgförvaltningsområdesnivån vilken ska avgränsas för att hantera en egen älgstam.

Måltal för klövvilt tas först fram lokalt i älgförvaltningsområdet. Dessa utgör grund för måltal på jaktområdesnivån som kan vara älgskötselområde (ÄSO) eller licensområde. Det är ett gemensamt ansvar att verka för att nå uppsatta avskjutningsmål.

Ett tydligt markägareinflytande inom viltförvaltningen på samtliga nivåer, även på ÄSO-nivån, är avgörande för en effektiv och ekonomiskt försvarbar viltförvaltning.

Sveaskog och nyttjanderättshavaren verkar för att bilda älgskötselområden och Sveaskog avgör om och var mark ska ingå i ÄSO eller licensområde.

Sveaskog verkar för en adaptiv och faktabaserad viltförvaltning. En modern viltförvaltning genomförs på ett strukturerat sätt i fem olika steg: Målsättning, Åtgärder, Systematisk observation (inventeringar), Utvärdering och Kunskap. Källa: SLU

Sverige har stora jaktbara viltstammar av älg, kronvilt, dovvilt, vildsvin och rådjur. Klövviltstammar konkurrerar i varierande utsträckning om samma foderresurs och bidrar till betesskadorna på ungskog.

Med ett högt sammanlagt betetryck måste prioritering ske av vilka klövviltstammar man vill ha, det kan inte finnas mycket av allt. Föreskrifterna reglerar älg och i viss mån kronvilt genom skötselområden eller tilldelning från länsstyrelsen medan övrigt klövvilt inte omfattas av samma tydliga regelverk. För dessa råder allmän jakttid. För samtliga klövviltstammar gäller att deras antal måste anpassas till foderutbud och skadesituation med rätt jakttryck.

Vid en bedömning av det samlade betetrycket kan betet från en älg jämföras med två kronvilt, alternativt fyra dovvilt eller sju rådjur.

Jakt

De viltarter som får jagas betraktar Sveaskog som en jaktlig resurs som skall förvaltas på bästa sätt. Jakt är både en fantastisk rekreation och en förutsättning för att nå målen i samförvaltningen av skog och vilt.

Sveaskog har ambitionen att vara ett föredöme i utvecklingen av ett hållbart nyttjande av den jaktliga resursen. Jakten skall ge Sveaskog en god ekonomisk avkastning.

Jaktmarker för tiotusentals jägare

Sveaskogs jaktmarker omfattar cirka 4,1 miljoner hektar över hela Sverige. Sveaskog är jakträttsinnehavare på våra marker och vi upplåter del av denna rätt till jaktlag, klubbar, naturturismföretagare, föreningar och privatpersoner.

De jaktlag Sveaskog upplåter jakten till skall vara juridiska personer med stadgar. Omkring 25 000 personer jagar på Sveaskogsmarker och det finns utrymme för fler. Sveaskog välkomnar fler nya jägare – inte minst ungdomar – i jaktgemenskapen.

Jakterbjudanden utvecklas

Sveaskog vill utveckla jakten på våra marker och ser att det finns möjligheter att utnyttja bland annat småviltjakten bättre. Det finns en stor efterfrågan på jakt och Sveaskog vill göra det möjligt för fler att utöva jakt.

En välutbildad jägarkår

Alla jaktledare bör ha – eller erbjudas – en modern jaktledarutbildning. Alla som jagar högvilt på Sveaskogs marker skall också genomföra skog- och klövviltutbildning. Även småviltjägarna uppmanas att ta del av utbildningen.

Läs mer på www.skogochklovvilt.se.

Alla som jagar på Sveaskogs marker ska vara för ändamålet välutbildade, ansvarstagande och goda representanter för den svenska jakten. Att vara jägare på Sveaskogs marker innebär att man tar på sig ett ansvar för att jakten sker på ett säkert och etiskt riktigt sätt med respekt för det vilda samt gällande lagstiftning och villkoren i våra jakträttsupplåtelser.

Den praktiska jakten

Alla jägare ska vara väl förberedda inför jaktsäsongen. Jägarna skall uppvisa en säker vapenhantering och årligen skytteträna samt avlägga de prov som finns för jakt på de viltarter man avser att jaga.

Lediga marker

Sveaskog presenterar lediga jaktmöjligheter på www.sveaskog.se

Förväntningar på våra jägare

Jägare på Sveaskogs marker förväntas följa och ställa upp på Sveaskogs mål och riktlinjer inom jakt och viltförvaltning.

Särskilda krav ställs på jaktledaren att företräda Sveaskog och inom ramen för sitt uppdrag aktivt verka för Sveaskogs mål och riktlinjer.

Jägare på Sveaskogs mark förväntas:

- Bedriva jakt säkert, etiskt och efter gällande riktlinjer, lagar och bestämmelser
- Betrakta skötselområdenas avskjutningsmål och Länsstyrelsens tilldelning som förväntad avskjutning
- Bedriva jakten så att uppsatta avskjutningsmål uppnås
- Ha kunskap om Sveaskogs mål om skog och klövvilt
- Uppträda på ett respektfullt och trevligt sätt mot alla som vistas på Sveaskogs marker
- Möjliggöra för jägare med särskilt intresse för småviltjakt att jaga under älgjaktstiden

Jaktledaren förväntas företräda Sveaskogs intressen i jaktlaget. Jaktledaren ser till att avskjutningsmål uppnås och för en kontinuerlig dialog med Sveaskog om måluppfyllnad. Jaktledaren ansvarar för att allt skjutet vilt rapporteras enligt Sveaskogs anvisningar. Jaktledaren ansvarar för att relevant information sprids till övriga i jaktlaget.

Jägare eller jaktlag äger inte rätt att besluta om regler inom jaktlaget som hindrar eller försvårar måluppfyllnad eller begränsar jaktutövningen för enskild jägare. Dialog med Sveaskog ska i förekommande fall ske och Sveaskog beslutar om eventuella avsteg. Jaktlaget utför inventeringar och annan datainsamling enligt Sveaskogs anvisningar.

Jaktens ekonomiska värde

Sveaskogs krav på lönsamhet och avkastning gäller även jakten. Efterfrågan på jaktmöjligheter är på flera ställen betydligt större än tillgången. Rätten att jaga har därför ett stort ekonomiskt värde. Sveaskog tillämpar en prispolitik som bland annat grundar sig på vilttillgång och övriga jaktkvalitéer, tillgänglighet, markens geografiska läge samt efterfrågan på marknaden.

I Sveaskog tillämpas företrädesvis arealavgift i söder och i norr ett grundpris samt fällavgifter. Sveaskog prioriterar framtidens jägare – våra ungdomar – bland annat genom rabatt på de jaktliga avgifterna.

Rovdjur

Rovdjursstammarna bör förvaltas aktivt med ett stort lokalt ansvar. Extra hänsyn måste tas till människor och näringar som berörs av rovdjuren.

Rovdjuren tar klövvilt men det leder inte automatiskt till en minskande älgstam. Det finns exempel där rovdjurspredation och jakt är mindre än älgstammens tillväxt med följderna att älgstammen ändå ökar, vilket inte får ske i en omfattning som leder till oacceptabla betesskador. Orsakerna till dessa ökningsar är troligen en kombination av att jakten med löshund försvåras, en oro för att älgstammen ska minska och att vargpredationen på älg överskattas med följderna att jaktuttaget blir för litet.

Utfodring och åtling

På Sveaskogs mark ska all viltförvaltning och jakt syfta till att hålla viltstammar som klarar sig på naturligt foder. Detta kräver att viltstammarnas täthet ska anpassas till foderutbudet så att stödutfodring vid normala förhållanden inte ska behövas.

Utfodring för att hjälpa viltstammarna, s.k. stödutfodring får endast förekomma när det råder särskilt svåra vinterförhållanden som kraftigt försvårar viltets normala födosök. Mindre mängder foder kan tillföras för att effektivisera jakten, till exempel på vildsvin och sådan åtling är tillåten på Sveaskogs mark med nedan angivna villkor.

Dialog och samverkan ska ske med Sveaskog och andra som kan påverkas av åtlingen eller utfodringen.

Villkor för åtling

Åtling syftar till att underlätta jakt och normalt finns det någon form av skjutplats intill åtelplatsen. Avstånd från jaktmarksgräns bör vara så stort att man ej lockar vilt från annans mark, och inte heller orsakar skada eller olägenhet på annans mark. En riktlinje är minst 200 m från jaktmarksgräns.

Foderslag som är tillåtna är spannmål, majs, ärtor, ensilage. Ej rotfrukter.

Mängden foder ska anpassas så att fodret konsumeras inom högst en till två dagar efter fodergiven. Detta gäller oavsett om fodret ges via någon form av mekanisk eller elektrisk foderautomat eller tillförs manuellt. Foder tillhandahålls företrädesvis via foderautomat, tunna eller annan metod som inte tillgängliggör stora mängder på kort tid samt med hänsyn till renlighet och att olika viltarter enbart får foder som är bra för deras matsmältning och hälsa.

Villkor för stödutfodring

En utfodringsplats är iordningsställd för att tillfälligt gynna vilt, där bedrivs inte jakt. Avstånd från foderplats till jaktmarksgräns bör vara så stort att man ej lockar vilt från annans mark, och inte heller orsakar skada eller olägenhet på annans mark. En riktlinje är minst 200 m från jaktmarksgräns.

Foderslag som är tillåtna är spannmål, majs, ärtor, ensilage. Ej rotfrukter.

Mängden foder ska anpassas så att fodret konsumeras inom högst en vecka efter fodergiven. Fodret ska tillhandahållas på lämpligt sätt för att göra stödutfodringen så effektiv som möjligt med hänsyn till renlighet och att olika viltarter enbart får foder som är bra för deras matsmältning och hälsa.

Rapportering

Fälld älg och kronvilt ska enligt föreskrifterna rapporteras inom 14 dagar. En snabbare rapportering kan beslutas inom respektive älgskötselområde eller viltvårdsområde och då är det detta beslut som gäller. Utöver rapporteringen av fällda djur ska även en korrekt genomförd Älgobs rapporteras och i förekommande fall annan viltobs.

Jägare på Sveaskogs marker ska rapportera jaktresultatet på Jaktrapport.se men den löpande rapporteringen kan inom vissa ÄSO ske i t.ex. Viltdata.se.

Rapportering av biologiska data i form av kalvvikter och ålder ger ökad kunskap om älgstammen och därmed bättre underlag för förvaltningsbeslut.

Rapporteringen är en viktig del i förvaltningen och tjänar flera syften, däribland att följa upp avskjutningsmålen, samt att erbjuda ett index över älgstammens utveckling och sammansättning. Insamling av data ska ske enligt SLU:s manualer för att säkerställa hög kvalitet och jämförbarhet över tiden.

Samverkan

Viltet är rörligt och Sveaskog delar viltet med sina grannar. En framgångsrik viltförvaltning förutsätter gemensamt ansvarstagande och åtgärder av markägare och jägare. Samverkan med andra aktörer såsom markägare, jägare och deras organisationer samt myndigheter är därför en viktig framgångsfaktor i strävan att nå såväl de skogliga målen som målet om en älgstam av god kvalitet. Jägare på Sveaskogs marker förväntas ha en god samverkan lokalt med både markägare och andra jägare.

För mer information om Sveaskogs syn på viltförvaltning och jakt eller om våra jakterbjudanden
www.sveaskog.se • kundcenter@sveaskog.se • 0771-787 100

© Sveaskog 2017

